

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrieri nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 3355 Bis.

CIRCULARĂ

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Cunoaștem cu toții marea nenorocire ce s'a abătut asupra ținutului miner din Valea-Jiului.

În 21 Aprilie a. c. la ora 1 d. a. în urma aprinderii gazului, s'a produs o explozie groaznică într-una din ocnele societății «Uricani-Valea-Jiului» din județul Hunedoarei. Peste 80 de muncitori, în mare parte români, și-au pierdut viața; iar alții greu răniți sunt bolnavi și astăzi.

Pe urmele nenorocirilor, sfărâmați și arși în adâncul pământului, rămân 95 copii orfani, 63 văduve și 7 părinți bătrâni, primejduiți în existență.

Jalea, care a năpădit acel frumos colț de țară, se resimte de sus până jos, în toate clasele societății noastre.

Suveranul iubit al țării *Maiestatea Sa Regele Ferdinand I*, a dat ca totdeauna și de astădată, cel dintâi semnul de a sări în sprijinul familiilor atinse de soarta neîndurată. *Maiestatea Sa* a venit îndată la Lupeni și li-a împărțit personal ajutoare și mângâiere.

La această operă de caritate dorim să participe și biserica noastră ortodoxă română și credincioșii ei, cari trebuie să-și aducă aminte de îndurarea cea mare și iubirea nemărginită a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos pentru toți ceice se află în nenorociri și năcazuri.

Urmând pilda Mântuitorului, să căutăm a alina durerea celor loviți de crunta soarte, ajutându-i și ridicându-i din prăpastia mizeriei în care fără vina lor au căzut.

Omul, în această viață trecătoare, numai alinând suferințe și luminând rosturile acestei vieți, găsește mulțumirea și liniștea sa sufletească. Dărnicia, în astfel de cazuri de nenorocire, este o podoabă de mare preț a inimii creștinești. Iar banul omului sănătos nu poate avea o menire mai măreață, decât dându-l săracului căzut în nenorocire.

Durerea și mahnirea, nenorocirea și necazul, de altă parte, pot veni asupra tuturor; din greutățile vieții cu toții ne împărtășim. De aceea, bogați sau săraci, trebuie să ne deprindem a ne jertfi unul pentru altul în toate împrejurările.

Se găsesc astăzi, în Valea de jale a Jiului, atâția îndurerați, cari reclamă dragostea, mila și ajutorul nostru: Să nu șovăim și să nu întârziem a le veni în ajutor cu denarul nostru, și rugându-ne

Atotputernicului Dumnezeu pentru odihna sufletelor mutate dela noi prin catastrofa amintită.

Nu ne îndoim, că credincioșii bisericii noastre, atrăgându-li-se atențiunea asupra acestei mari nenorociri, vor veni în ajutorul celor rămași în mizerie după aceea, cari zilnic se coborau în sinul întunecos al pământului, spre a asigura cărbunele necesar țării, spre binele și progresul patriei și al cetățenilor ei.

De aceea dispunem, ca în 29 Maiu (11 Iunie) a. c. adevă în Dumineca I, după Rusalii, la sfânta liturghie să se poarte în toate bisericile noastre un disc în favoarea familiilor, care au suferit pe urma dezastrului amintit.

Având speranță, că pe viitor se vor înlătura toate greșelile și toate defectele mari sau mici, care au costat multe vieți de oameni trudiți, coborâți în adâncimile minelor, — apelăm la inimile bune ale tuturor credincioșilor, să contribuie după putință la alinarea greutăților și suferințelor, de care pătimesc acum orfani numeroși, văduve și bătrâni neputincioși, lipsiți cu toții de capul ocrotitor și îndrumător al familiei.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 9 Maiu 1922.

Dr. Nicolae Bălan m. p.,
arhiepiscop și mitropolit

Virgil Nistor m. p.,
secretar.

Vizitațiunea canonică

Mercuri, 17 Mai n.

Covasna și Zăbala

Mercuri de dimineață plecăm cu automobilele la Covasna comună fruntașă și puternică de renumit loc balnear. La marginea plasei suntem întâmpinați de primpretorul plasei Covasna dl Baiu Crăciun; la intrarea în hotarul comunei de un mare grup de călăreți pe cai frumoși moldovești. Acesta a fost cel mai frumos și imposant banderiu. Comandantul lor George Basarab re bineventează în poezie dându-se ca urmașii plășilor lui Stefan cel mare prin următoarele:

Exelența Voastră!
Înalt Prea Sfințite Stăpâne!
Plăeși de-ai lui Stefan cel mare
Vă fac azi, cuvenita închinare.
«Bine-ai venit!» Vă zic cu toții,
și bătrânii și nepoții.

Domnul din a cerului cetate
Vă dea mulți ani și sănătate.
Neamul să ni-l ridicați
De noi să Vă bucurați.
Ura!... Să trăiască
Secoli, nația românească.
Ura! ura! ura!

La intrarea în comuna grandioasă poartă triumfală.

Dela poarta triumfală până la biserică în urale ne primesc copii tineri, bărbați, femei și bătrâni cu flori și urale înșirați după vârstă pe ambele părți ale drumului. A fost cea mai frumoasă primire dintre toate câte ni s'au făcut.

La intrarea în biserică I. P. S. Sa e întâmpinat de preotul E. Ticușan. Răspunde emoționat după o astfel de primire.

Urmează liturghia în biserică frumoasă și veche. I. P. S. Sa ține poporului adunat în număr mare una din cele mai frumoase predici. Iconostasul cu pictură veche bine conservată e de toată frumusețea.

După biserică au urmat recepțiunile: comuna politică în frunte cu Dr. David Zentai, preotul reformat, administrația, și corpul didactic în frunte cu directorul Alexandru Ciocan.

Covasna e cea mai bogată localitate în ape minerale. Borvizul în fiecare fântână are o nouă variație. Nu e casă care să nu aibă în fântână apă minerală. În comerț se vinde din cel mai bun izvor sub numele de «Horgas», celelalte ape sânt mai mult sărate, de unde și-a primit comuna numele slavonesc de Covasna, care înseamnă sare.

În acest loc climateric a fost fericitul arhiepiscop și mitropolit Andrei în vara anului 1858 o lună de zile.

După masă mai vizităm Zăbala comună mai mică. Sântem conduși de frumosul banderiu din Covasna.

Aici I. P. S. Sa oficiază serviciu divin și ține credincioșilor prezenți în număr mare o frumoasă predică.

Joi, 18 Mai n.

Târgul-Săcuilor și Cernatul-inf.

Seara plecăm cu trenul la Târgul Săcuilor (Kézdi Vásárhely). După atâtea primiri populare, sântem surprinși aici cu o primire aproape egală ca motive, cu primirea din Sft. Gheorghe. Muzică militară, armată, v. primarul Cosma cu organele administrative etc. La poarta primăriei școalele, de sine înțeles cele de stat; aici liceul fiind confesional, s'a abținut să participe în grup.

Puțini au mai știut înainte cu 2—3 ani că românii ortodoxi în acest cuib curat unguresc, au biserică și încă veche. Din matricula cununărilor scăpată de furia războiului ca prin minune, se constată că între ani 1794—1813 au fost 153 cununii. După datele istorice parohia noastră din Târgul Săcuilor s'a întărit în prima jumătate a secolului al optsprezecelea prin 40 familii de neguțători veniți partea cea mai mare din Focșani și unii din Brăila, și au edificat biserica, care și azi e în stare destul de bună, împreună cu românii de baștină aflați aici.

Durere însă, că cu timpul toate aceste familii s'au pierdut, precum s'au pierdut și multele sate dimprejur, cari înainte cu 100—150 de ani erau românești. Și azi pe străzile orașului se află firmele: Lupân, Dragomir, Sava, Căltar — dar purtătorii acestor nume nu și mai cunosc obârșia.

Astăzi din vechii băștinași sânt puțini, dar parohia se întrămă prin elemente nouă.

Dimineața la ora 9 I. P. S. Sa a oficiat sf. liturghie, apoi a predicat. În curtea bisericii era postată muzică militară, care a înțonat imnul «La rugăciune». La serviciul divin a participat pe lângă credincioșii noștri, ofițerii din garnizoană în frunte cu dl major Brățășanu.

După terminarea serviciului divin, au avut loc în biserică recepțiunile.

DI major Brătesanu prezintă în numele armatei omagiile, mulțumește I. P. S. Sale că s'a abătut prin acele locuri unde elementul românesc trebue încurajat și scos din starea umilită și accentuiază strânsa legătură ce există între biserică și armată.

Vice-primarul Cosma vorbește în numele administrației, apoi preotul rom.-cat. și reformat.

I. P. S. Sa răspunde întâi reprezentantului armatei, apoi întorcându-se către reprezentanții minorităților, sub dureroasa impresie a celor constatate în acest oraș cu privire la elementul românesc și starea lui de umilință, între altele a spus:

«Este un fapt incontestabil că poporul românesc în decursul veacurilor trecute până la schimbarea regimului, mai ales în aceste părți, a avut să îndure mari asupriri.

În decursul vizitației ce am făcut aproape în toate comunele în cari avem credincioși ai bisericii noastre, am putut constata pe toată linia efectul acestei asupriri, și deci trebue să aveți obiectivitatea de a recunoaște această crudă realitate; totuși noi în credința și în sufletul nostru nobil găsim puterea morală pentru a erta totul. În schimb, vă rog pe Domniile voastre și pe conducătorii poporului săcușesc, să găsiți forța morală pentru a uita privilegiile, ca astfel luminați cu toții de spiritul democrației care domină veacul nostru, să putem sta om lângă om, ca frate lângă frate, emulând prin vrednicia personală de care dispune fiecare, întru a produce fapte de progres, cultură și iubire de patrie» etc.

Orașul e mic, format aproape numai din negustori. Felul cum sânt așezate casele e de tot original. Nu sânt decât câteva străzi principale, încolo fiecare stradă nu e decât un complex de curți, un adevărat labirint. Acestor strade-curți, toate proprietate privată și nu comună, nu li s'a putut da numiri, ci numai număr: Secția cutare, curtea Nr. cutare». Mai au Kézdivásárhelyi ceva original: conservatismul. Din ale orașelor modernizate nu au decât electrica, lipsește apeductul, asfaltul, de aici și murdăria mare ce o produc deseale târguri. Indemnați de unii și de alții din cei mai moderni cetățeni să facă asfalt în oraș, n'au putut fi înduplecați până nu se convîng dacă e durabil. În partea cea mai frecventată a pieții au făcut de probă pe 15 ani vre-o 30 m. asfalt. Un caz de conservativism și neîncredere în ce e nou, cred că nu întâlnim nici prin China, cu toate că toți sânt oameni foarte bogați.

După amiază, în urma unei indispozițiuni a I. P. S. Sale, am vizitat, fără I. P. S. Sa, comuna *Cernatul-inferior*.

Dacă în alte locuri am văzut bucuria primirii mitropolitului, aici am văzut durerea de a nu-l putea vedea și primi. Biserica toată era numai o floare. Facem sfințirea apei și păr. Triteanu le ține o predică în limba maghiară.

Biserica e în stare bună, în mijlocul comunei, clădită într-o frumoasă grădină. În anul 1910 a fost pictată și deasupra ferestrelor este zugrăvit mândrul nostru treicolor național, care încinge întreaga biserică.

Încă în aceeași sară cu trenul am plecat din Târgul-Săcuilor la Brețcu.

Vineri, 19 Mai n.

Brețcu și Chezdimărtănuș

La Brețcu, comună mare cu locuitori români și secui, am ajuns pe înserate. La gară lume multă, tineri și bătrâni în frunte cu elevii de școală.

I. P. S. Sa e binevenat de învățătorul Ganea. După răspunsul I. P. S. Sale pornim spre comuna situată la gura pasului Oituz.

În capul satului o frumoasă poartă triumfală cu inscripția: «Trăiască România mare! Bine ați venit!»

Primarul Fenechi salutând pe înaltul prelat, îi comunică ravagiile suferite de această comună, fiind aici spitalul principal și multe bătrâni. În cimitirul din Brețcu își dorm somnul veșniciei 40—50 mii soldați, fii ai diferitelor neamuri, cari au luat parte în războiul mondial. Peste jumătate comuna, cu deosebire partea românească, fiind mai în deal, a fost total distrusă.

Adânc emoționat de cele aflate, răspunde I. P. S. Sa, apoi ne îndreptăm spre biserică.

Fiind aproape întunec și timp ploios, I. P. S. Sa după sărutarea crucii și evangheliei intră în biserică. Preotul Hamsea oficiază un scurt serviciu divin, apoi se adresează I. P. S. Sale cu următoarele cuvinte:

Biserica noastră, acest popor al suferinții, care în ciuda tuturor prigonirilor seculare, a rămas neclintit în credință și legea strămoșească, Vă așteaptă sărbătorește, cuprins de o nemărginită bucurie și nețărmurită mulțumire, căci nici moșii și strămoșii noștri nu-și aduc aminte să fi avut fericirea să aibă în mijlocul lor vr'un arhipăstor, ca să le împrumute tărie de viață!

Ați venit I. P. S. Stăpâne în acest colț al suferințelor străvechi, unde dealurile și colinele și munții cu văile și izvoarele lor cristaline, Vă șoptesc: «Aici a fost bariera bulevardului tuturor popoarelor sălbatice și iadul războiului mondial!»

Aici toată urma de pământ e frământată cu sângele și durerile moșilor și strămoșilor noștri!

Aici au staționat în groasnicul război al desrobirii noastre, 2 ani de zile armatele puternice ale inimilor noastre, au staționat, căci scris era în cartea vieții neamului nostru: «Pe aici nu se trece» și nici nu s'a trecut.

Au suferit protopărinții noștri, am suferit și ne-am rărit și noi, dar azi trăim și mai oțăliți, păstrând cu mândrie credința noastră sfântă și mândra noastră lege românească!

Să trăiți la mulți fericiți ani înalt Preasfințite Stăpâne!

I. P. S. Sa răspunde prin un discurs mai lung, și le împărtășește binecuvântarea arhierască.

Vineri la 8 ore a oficiat I. P. S. Sa în frumoasa biserică sfânta liturghie, la finea căreia a ținut o frumoasă predică.

În decursul sfintei liturghii I. P. S. Sa a ridicat rugăciuni ferbinți către cel Atotputernic

pentru însănătoșirea A. S. R. Ducesa Elisaveta de Sparta.

După masa luată în fugă în edificiul școlii împreună cu antistia comună și comitetul parohial, la ora 1 I. P. S. Sa a plecat la Chezdimărtănuș, comună frumoasă situată pe un platou la marginea dealurilor.

I. P. S. Sa oficiază un scurt serviciu divin și ține mulțimei mari de credincioși o frumoasă predică.

Ne întorcem în grabă la Brețcu, iar la ora 4 plecăm spre Poiana sărată. Din Brețcu începem să suim circa 6 km., până ajungem în vârful Magherușului, (Magyaros, aluniș) amintit de atâtea ori în decursul recentului război mondial.

De aici începem să tulim pe frumoasa și romantica vale a Oituzului pe o șosea cu multe serpentine. Loc sfânt și sfințit cu sângele multor eroi...

În mijlocul văii Oituzului este o colonie de 30—40 case, toți streini afară de 2 familii românești. Aceste familii au ridicat aici o frumoasă poartă triumfală din cetină de brad, a întâmpinat pe arhierul, rugându-l să le împărtășească binecuvântarea arhierască. I. P. S. Sa vădit surprins de această spontană manifestare, le adresează cuvinte de mângâiere și încurajare.

Sâmbătă, 20 Mai n.

Poiana-sărată

Vineri către ora 8 sara sosim în Poiana-sărată care a fost prefăcută una cu pământul în decursul războiului. Priveliștea e groznică. Abia ici colo s'a încrîpat câte o casă. Multe sânt acum în refacere.

În mijlocul comunei o frumoasă poartă triumfală. Părintele Răfiroiu întâmpină pe I. P. S. Sa prin o frumoasă alocuțiune, în care face istoricul acestei comune pe unde a trecut Mihai Viteazul, și descrie ravagiile războiului. Adânc mișcat răspunde I. P. S. Sa.

A doua zi I. P. S. Sa oficiază s'ta liturgie în liber, lângă biserică de tot deteriorată, pe un frumos platou.

Iau parte credincioșii din Poiana-Sărată și Hârja comună învecinată din vechiul regat cu elevii de școală. Serviciul e solemn și înălțător de suflete.

La finea s'tei liturghii I. P. S. Sa rostește una din cele mai succese predici, atât ca fond cât și ca formă.

Mănecând dela cuvintele: «Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați», începe prin a spune că unde jertfa oamenilor e mai mare, acolo simți pe Dumnezeu mai aproape; apoi continuă că a venit să-și plece gheunul înaintea lui Dumnezeu pentru duhul ce l-a sădit în inimile credincioșilor de-a suferi și lupta cu bărbăție. Veșnică amintire să rămână pentru aceia, cari au luptat pentru întregirea neamului românesc și de prezent zac în mormânt. Chiar de aceea a căutat ca să cerceteze pe acei credincioși unde suferințele au fost mai mari, ve-

FOIȘOARA

Jertfa lui Isus

II

(Urmare din Nr. 37)

Ne întrebăm acum, oare Isus n'ar fi putut încunjuța toate acestea: durerile sufletești, patimile grozave și moartea sa pe cruce?

A trebuit să stea să fie prins, și dus la Ierusalim ca să-l răstignească? Printr-o fugă rușinoasă nu și-ar fi aflat siguranța personală? Desigur că da! Însă El știa și era convins, că atunci întreaga sa operă era perdită! Nu fuge, nu se ascunde, ci merge în adunarea de judecată, unde bărbătește și deschis repetează aceea ce a învățat pe ai săi și pe popor. Primește de bună voie, din dragoste dumnezeiască și în interes general al omenimii să-și verse sângele, aducând jertfa cea mai înaltă și mai sfântă. Este știut, că învingerile cele mai strălucite se câștigă murind. Martorii adevărului, eroii căzuți pentru libertate și pentru patrie, toți au adus o jertfă sfântă, toți și-au câștigat pentru toate timpurile loc de recunoștință în inima alor săi!

Trebue făcută însă o deosebire între jertfă și jertfă. Ceice într'un moment de însufiețire și au pus viața în serviciul datoriei, sau al scăpării altora, ori în serviciul patriei, fără îndolală au adus jertfe. Aceste jertfe nu le-au adus pentru întreaga omenire, și chiar dacă sânt pentru bunuri înalte și sfinte nu sânt aduse pentru bunul cel mai înalt și mai sfânt, pentru religie și împărăția lui Dumnezeu. Ceice au luptat pentru adevăruri înalte, bunuri spirituale și reforme înalte religioase-morale, dela care atârna ridicarea omenimii, totdeauna au fost mai mult prețuiți. În moartea pentru un adevăr sau o convingere mare, zace o putere sfântă, care cucerește lumea. Sângele martirilor a fost dela început sămânța creștinismului și numai religia ai cărei aderenți sânt gata a muri pentru credința lor, poate avea pretenția de a stăpâni pământul.

Jertfa lui Isus, adusă pe Golgota, întrece în strălucire jertfa tuturor martirilor adevărului. Simțământul curat, cu care și-a adus viața ca jertfă Tatălui ceresc ideea înaltă — a împărăției lui Dumnezeu, pe care el trăind și murind a întemeiat-o pe pământ, este sublimă. Ca întemeietor și desăvârșitor al credinței sale a premers cu exemplu pe calea pătimirii, însuflețind la dragostea de jertfă și curaj la moarte. În jertfa de pe cruce, creștinul se însuflețește și depune orice frică de moarte. Hristos a sfințit durerea și

moartea; biserica s-a întemeiat pe mormânt creștinismul este religia celui răstignit, și aici zace invincibilitatea lui. Cine e în stare a muri în exercițiul dragostei acela calcă pe urmele lui Hristos, pentru acela moartea și-a pierdut fiorii căci el și-a câștigat bucuria deplină a vieții.

Ar mai fi o întrebare și adecă să vedem în ce legătură stă jertfa lui Isus ca păcatul lumii. Este clar, că dacă poporul iudeu n'ar fi fost atât de încăpăținat în prejudițiile sale egoistice și dacă clasa conducătoare n'ar fi fost atât de îndepărtată de frica de Dumnezeu, și-ar fi deschis inima către Mântuitorul și evanghelia sa. Refuzarea Lui își are cauza în orbia sufletească a iudeilor și a fost un păcat. Isus putea zice despre sine, că moare pentru păcatele noastre; al a murit pentru păcatul lumii, care n'a avut altă coroană pe seama împăratului adevărului decât cununa de spin și nici alt tron, decât crucea. Aceasta este soarta tuturor, cari se coboară în cele mai de jos și voiesc să mântuiescă pe cei pierduți și înfundați în păcate.

Cine voiește să se convertească pe cei păcătoși, trebuie să se coboare între ei — după cum a făcut Isus — căci numai așa îi va putea ridica la strălucirea vieții și a dragostei întru Dumnezeu. Cu cât a fost mai mare contrastul între Isus și oamenii cărora a voit să le ajute, cu atât a fost mai grozavă ura și dușmănia acestora

mind acuma să se bucure împreună. Li încurajează de a-și înnoi inimile și a prinde nou curaj pentru viitorul strălucit ce-i așteaptă, căci tot așa și înaintașii lor numai prin credința în Dumnezeu au putut rezista greutăților ce i apăsau. Vorbește apoi despre resturile vieții privită prin prisma creștinătății, și spune, că s'au adus jertfe pentru izbăvirea neamului nostru, să nu uităm nici odată pe aceia cari prin scump sângelui lor ne-au câștigat nouă o patrie atât de frumoasă. Mântuitorul Hristos încă s'a jertfit pentru noi toți ca să ne poată răscumpăra din robia întunecului, de aceea vă îndemn ca dela El să cereți ori ce ajutor, căci El singur prin atotputernicia și atotbunătatea sa ne poate izbăvi de orice. Rostul vieții noastre nu este ca să trăim pentru trup și oase, ci cu totul altă menire cu mult mai înaltă are...

Li îndeamnă de a-și renoi biserica, care a suferit împreună cu ei în focul pustiu al câmpurilor de gloanțe.

Li îndeamnă să trimită copiii la școală, pentru că timpul său copiii învățați cari sânt sânge din sângele vostru, oase din oasele voastre, să aibă iubirea de adevărat cetățean față de neam și față de patrie. Îndeamnă pentru trimiterea copiilor la meserii, căci meseria este plug de aur, zice românul. Le dă sfat de a avea iubirea frățească unul față de celălalt, a cerceta pe cel bolnav, a lumina pe cel întunecat, a sprigini pe cel lipsit, a sta umăr la umăr precum stă pe câmp firicel de iarbă lângă firicel de iarbă și în pădure stejar lângă stejar etc.

Predica I. P. S. Sale a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți.

I. P. S. Sa a luat apoi masa în școală cu frunzașii comunei și ai comitetului parohial.

După masă elevii școlii instruiți de părintele Rafiroiu și de învățătoarele Birt și Mariaș au declamat, cântat și dansat mai multe jocuri naționale.

La ora 4 d. a. I. P. S. Sa a plecat îndărăt spre Brețcu.

Spre Sibiu

Duminecă în 21 Mai la ora 4 dim. I. P. S. Sa a plecat cu trenul din Brețcu spre casă.

La ora 8 în gara dela Sfântul George a fost întâmpinat de prefectul E. Popescu, subprefectul Dr. Gr. Păltineanu și mai mulți funcționari superiori din centrul administrației; iar din partea armatei de mai mulți ofițeri superiori în frunte cu Domnul colonel Todicescu.

Înalt Prea Sfinția Sa s'a întreținut cu cunoscuta-i afabilitate cu cei prezenți, de cari la plecarea trenului s'a despărțit în mod cordial.

În gara Brașov

Trenul a sosit dela Sfântul George în Brașov încă înainte de ora 10, ear spre Sibiu a avut legătură numai la ora 2 și 25.

Deși I. P. S. Sa își exprimase dorința, ca la Brașov, unde este numai în trecere, să nu i-se facă nici un fel de primire, totuși aflând brașovenii despre venirea I. P. S. Sale, la sosirea trenului, se aflau pe peronul gării mai mulți onorațiori, precum dnul prefect Dr. Sulică, dnii directori Dr. Blaga, Pricu etc.

față de el. Pentru că El era atâta de sus și fiecare cuvânt al lui era diametral opus felului de gândire al păcătoșilor «pentru aceea a suferit o astfel de împotrivire». (Evr. 12 3)

În sfârșit, de oarece și ceice au răstignit pe Isus, erau oameni ca și noi, plini de patimi, de ură și de răutate, care în toate timpurile rămân aceleași, de oare ce și azi virtutea și nevinovăția este persecutată de cei păcătoși, să nu zicem, că dacă noi am fi trăit pe atunci, nu l-am fi răstignit. Să recunoaștem vinovăția întregului nostru neam omenesc, ca oameni păcătoși să ne plecăm înaintea adevărului, că Hristos a murit și pentru noi, pentru fericirea și mântuirea noastră.

Moartea sa pe cruce este în adevăr baza creștinismului, la ea să privim în toate zilele grele ale vieții, căci singură ea ne dă garanța, că urmând lui Hristos, prin cruce vom ajunge la cununa nevastăjii a vieții de veci.

(După Schramm)

Pr. Dr. N. Stinghe.

Prigonirea preoților, în Rusia de astăzi, se urmează cu îndărătnicie. La Rostok pe Don a fost arestat arhiepiscopul Arsenie din motivul că s'a opus la ridicarea comorilor bisericesti.

În vagonul său I. P. S. Sa a primit rând pe rând pe toți domnii, întreținându-se cu fiecare cu multă afabilitate. A accentuat îndeosebi dlui prefect, că îndată ce va dispune de timp va veni anume la Brașov spre a se interesa de instituțiile noastre bisericesti, școlare și culturale din acest însemnat centru.

Dnul prefect a mulțumit I. P. S. Sale pentru interesul ce-l poartă brașovenilor, asigurându-l de tot sprijinul și sucursul organelor administrative, apoi i-a pus la dispozițiune automobilul, cu care la ora 11 a intrat în oraș descinzând la locuința dlui Dr. Blaga unde a luat masa.

Deputațiunea brașovenilor

La ora 11 jum. o deputațiune compusă din frunzașii celor 4 parohii din Brașov, a solicitat înaltului prelat o audiență.

Conducătorul deputației părintele I. Prișcu i-a adus la înalta cunoștință, că în presara zilei în urma unei amicale consfătuiri ținute în sala liceului Andrei Șaguna, într'un elan de însuflețire au căzut cu toții de acord de a ruga pe directorul liceului dl Iosif Blaga să competeze la vacantul post de protopresbiter al tractului Brașov, având garanța că dsa va fi un vrednic urmaș al protopresbiterilor de pe vremuri, cari au ocupat acest istoric și însemnat post. Și până când se vor face formalitățile prescise, țin să aducă acest fapt, — după ce dl Dr. Blaga la insistențele făcute pe lângă dsa, s'a declarat gata de a primi postul oferit — și I. P. S. Sale ca șefului suprem al bisericii noastre.

I. P. S. Sa plăcut surprins de cele auzite, promite și din a sa parte tot sprijinul întru realizarea dorinței brașovenilor de a avea în fruntea lor ca protopresbiter pe Dr. I. Blaga, bărbat devotat intereselor noastre obștești.

În cerc restrâns a luat apoi I. P. S. Sa masa, iar la ora 2 a părăsit Brașovul, ajungând la reședința sa la ora 12 din noapte.

Festivitatea jurământului recruților din Sfântul Gheorghe

Marți în 3/16 Mai d. a. la invitarea comandantului garnizoanei, colonel Todicescu, I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a luat jurământul celor 600 recruți intrați în serviciu militar.

La intrarea în spațioasa curte a cazarmei I. P. S. Sa a fost întâmpinat cu onorurile militare. Colonelul Todicescu în cuvinte alese a arătat soldaților însemnătatea stindardului purtat de înaintașii lor în atâtea lupte victorioase.

I. P. S. Sa a oficiat sfințirea apei, și a ținut soldaților un frumos discurs despre însemnătatea jurământului, terminând cu urale de Să trăiască la adresa Majestății Sale Regelui Ferdinand I.

După aceea I. P. S. Sa a cetit formula de jurământ soldaților, în grupuri de câte 20.

Festivitatea, care a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți, s'a terminat la ora 7 sara.

Terminând acest raport despre vizitațiunea canonică a I. P. S. Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru în județul Treiscaune, — asupra căreia vom reveni, — ținem să întregim partea referitoare la renovarea bisericii din Sfântu Gheorghe, rămânând în n-rul 33 al ziarului neamintiți mai mulți frunzași, cari și-au dat tot concursul. Aceștia sânt: fostul primar dl Crișan, fost prefect Dr. Vecerde și cu deosebire dl revizor județean Toma Măhăra care a avut partea leului la reconstruire și harnicul director al fabricii de tutun dl Goțiu.

Convocare

Regiunea VI Sibiu, a Societății pentru ocrotirea orfanilor din război, convoacă pe membrii săi la a treia adunare generală, care se ține în ziua de 5 Iunie 1922 n. ora 11 a. m. în sala festivă a Asociațiunii.

La ordinea zilei:

1. Deschiderea adunării.
2. Darea de seamă asupra activității generale a regiunii.
3. Raportul comisiei de verificare.
4. Eventuale propuneri.

Secția Regională Sibiu

Chestiune bisericească

În congresul din anul acesta al partidului naționalist democrat s'a citit, în chestiunea bisericească, referatul următor: Politica este efortarea continuă a întregii națiuni, călăuzită de fiii ei cei mai aleși și cei mai cinstiți, pentru ca și păturile ei cele mai profunde să se împărtășească de toate bunurile culturale, politice și sociale în măsura sarcinilor, pe care le poartă.

Astfel de politică se întemeiază pe doi factori principali: pe *cultură*, în înțelesul ei mai general, și pe *moralitate*.

Prin cultură, marea masă a poporului va fi făcută conștientă de drepturile și datoritiile ei și va fi pusă în situația de a putea deosebi pe adevărații ei prieteni, de demagogii și lupii îmbrăcați în piele de oaie. Ear prin moralitate, care trebuie să împodobească în primul rând pe cei mai mari atât în viața lor publică, cât și cea privată, se va înlătura primejdia națională ca interesele obștești să fie subordonate neconținut intereselor personale sau de partid.

Alături de școală, rol cultural, dar mai ales moral poate avea biserica ortodoxă, primind o anumită organizație, corespunzătoare noilor împrejurări naționale și sociale ivite în urma războiului.

O condiție esențială a acestei noi organizații este ca biserica să fie autonomă. Și a fi biserica autonomă înseamnă să aibă dreptul de a-și face singură legi, în armonie — bine înțeles — cu legile statului.

O altă latură a chestiei este următoarea: Cât de departe poate merge organizarea unitară a bisericii ortodoxe din România Mare. În această privință trebuie să se ție samă de faptul că în biserica din Transilvania este o puternică inițiativă prin participarea mirenilor la viața bisericească, ear în biserica din Basarabia se face o foarte bună gospodărie, care pune pe slujitorii altarului în situația de a nu trăi din mila statului, afară de faptul că acolo, tot din fondurile bisericii se pot fixa sume însemnate pentru scopuri culturale. Acest spirit de participare activă a mirenilor la treburile bisericești, în Transilvania, și de o sănătoasă gospodărie ca în Basarabia, nu numai că nu face să fie înăbușit printr-o organizare bisericească unitară pripită, ci dimpotrivă trebuie activat și transplantat și în biserica din vechiul regat. Și, în această privință, un regionalism cuminte nu numai că nu păgubește interesele bisericii și ale neamului, ci din contra, le servește.

Îndeplinirea rolului moral și cultural într-o măsură cât mai mare de către biserică stă în strânsă legătură și cu mijloacele ei materiale. Mijloacele pe care biserica din vechiul regat le are astăzi la îndemână, sânt cu desăvârșire insuficiente. Mulți tineri capabili evită de a intra în cler, sau odată intrați sânt siliți să muncească și în alte direcții, ca să poată să-și întreție familia, de obicei binecuvântată de Dumnezeu. Dar ocupațiile lătrunice împiedecă pe preot de a se consacra cu totul slujirii preoțești, concepută așa cum o cer trebuințele morale și culturale de astăzi.

Știrile zilei

Pelegrinaj la Avrig. Elevii liceului de stat din Sibiu «Gheorghe Lazăr», pelegrinează la mormântul patronului lor Sămbătă la sf. Constantin și Elena. Li însoțește corpul profesoral și public din Sibiu. Va fi un parastas și producție școlară. Tren special pleacă din Sibiu la ora 8 a. m. și se reîntoarce la 6 ore. Părinții elevilor și publicul din împrejurime sânt poftiți.

Vechiul local al tipografiei dela mănăstirea Neamțului a fost vizitat zilele acestea de I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei. Tipografia are un material foarte bun de aproape 1500 kg de litere chirilice. Vechea tiparniță se va reorganiza cât mai curând.

Adunarea generală a secției Arad, ca parte integrantă a Asociației «Andrei Șaguna» a clerului mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, e convocată pentru ziua de joi, 19 Mai (1 Iunie) 1922 în Arad.

Conferințe. P. S. Sa Episcopul Râmnicului a luat măsuri, ca toți preoții din eparhie, constituiți în centre parohiale, să țină conferințe și șezători culturale pentru luminarea poporului.

† Ana Roșescu născ. Maxin de Cătcău, soția Păr. protopop din Cluj, Tulliu Roșescu, după grele suferințe și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Vineri în 26 Mai 1922 la 4 ore p. m. în etate de 66 ani ai vieții și 46 ani ai fericitei căsătorii. Rămășițele pământești ale defunctei s'au așezat spre veșnică odihnă după rîitul bisericii ort. rom. Duminecă în 28 Mai în cimitirul biricii din Cluj. Odihnească în pace!

† Pr. Victor Both, paroh ortodox român, în urma unui morb greu și îndelungat, în anul 40-lea al vieții, al 19-lea al fericitei sale căsătorii și păstorire, împărtășit fiind cu Sf. taine ale muribunzilor, la 10/23 Mai a. c. la 7 ore a. m. și-a dat sufletul în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă în cimitirul ort. rom. din Bălan la 2 ore p. m. în 12/25 Mai 1922. Odihnească în pace!

Dela băile Herculane. Ni se scrie: Ziua de zece Mai s'a comemorat în mod înălțător și la Băile-Herculane. Stațiunea balneară bănățeană are cum se știe bun renume. Aici aleargă pacienți și din țările cele mai depărtate să-și găsească tămăduirea. La 10 ore a. m. numeros public s'a adunat la biserica noastră ortodoxă, de unde după cea rituală, s'a pornit convoiul în frunte cu muzica militară a Regim. 17 de infanterie prin strada principală către piața «Hercule». Un frumos podiu ridicat din verdeață, împodobit cu covoare naționale și portretele MM. LL. Regele și Regina — a fost folosit pentru săvârșirea slujbei divine. Au servit trei preoți, conduși sub baldachinul bisericii, și anume: Păr. protopop militar din Sibiu Iosif Serafin, părintele Ioan Budoiu din Câmpuri-Surdac aparținând arhidiecesei de Sibiu, și părintele Dimitrie Popovici, parohul locului. După slujba Dumnezeiască, părintele protopop a ținut o predică demnă potrivită însemnății zilei; muzica a intonat rugăciunea îndată. A luat parte întreg publicul aflător aici, fără deosebire de naționalitate, notabilități militare: Comandanul garnisoanei Col. Boldea; Comandanul sanatorului militar Colonelul Dr. Georgescu medic, ofițeri și soldați. Au mai fost de față la festivitate directorul băilor dl Tunee, — cu întreg personalul de funcționari, elevii școlii din loc cu învățătorul lor, ofițerii primăriei cu primarul actual, dl Petru Vălușescu, precum și episcopul bisericii noastre din Băile-Herculane. Dl primar Vălușescu este cunoscut ca om activ, care a inițiat și inițiază multe lucruri bune și frumoase, și dela care biserica noastră s'a bucurat mai de multe ori de binevoitoare dăruiri. *Asistent.*

Premiul «Prințul Mihai». A. S. R. Principele moștenitor a înființat un premiu indivizibil de 10.000 lei anual, intitulat premiul literar «Prințul Mihai» pentru cea mai bună carte originală pentru copii, în manuscris sau tipărită în acel an. Cartea va fi ilustrată. Manuscrisele sau cărțile tipărite se vor trimite fundației culturale «Principele Carol» până la 1 Octombrie. Premiul se acordă în fiecare an la 7 Noiembrie st. v. (Sf. Mihai). Dacă lucrările prezentate nu sînt vrednice de premiu, suma prevăzută pentru anul acela va sluji ca fond de ajutorare a 4 studenți săraci de la cele 4 universități ale României. Lucrarea premiată și prezentată în manuscris se va tipări de fundația culturală «Principele Carol». Autorul premiat va primi și 20 la sută din valoarea lucrării tipărite.

Comunitățile israelite. În 22—24 Mai 1922 s'a ținut la ministerul cultelor o consfătuire a notabililor evrei și a reprezentanților clerului din întreaga țară, pentru a discuta și formula directivele de organizare a cultului mozaic și a comunităților israelite din țară. O comisiune aleasă a stabilit proiectul de lege în acest scop.

Calendarul. Un proiect de reformă a calendarului au compus doi profesori germani, Dr. Köppen și Hermann Rase. Proiectul fixază regulile următoare: 1. Anul se împarte în patru trimestre de câte 91 zile (de patru ori 13 săptămâni de câte 7 zile) total 364 zile, și ziua a 365-a este 31 Decembrie, Silvestru. — 2. Întai Ianuar este totdeauna o Duminecă. În fiecare trimestru luna întâia are 31 zile. — 3. Ziua de Silvestru, precum și ziua bisextilă a anului, care va fi pusă în ziua de 31 Iunie, ca zile supranumerare, nu vor purta niciunul din numele zilelor săptămânii. — 4. Paștile vor fi puse în ziua de 8 April. Rusaliile vor cădea în ziua de 26 Mai, Crăciunul într-o Luni, ca și Anul nou.

Nr. 4148 Epit.

(98) 1—2

Concurs

Consistorul arhidiecezan ortodox român are lipsă de 470 (patru sute șaptezeci) stânjini lemne de foc (blăni groase de fag) de prima calitate.

Cei-ce doresc a livra această cantitate sau numai o parte din ea, să și înainteze ofertele lor subsemnatului consistor în Sibiu strada Mitropoliei 32 până la 15 Iunie st. n. a. c.

Lemnele sînt a se preda în Sibiu așezate în stânjini, la locurile ce se vor designa, cel mult până la 15 August st. n. a. c.

Sibiu, 13 Mai 1922.

Consistorul arhidiecezan.

Clopot

fără defect, din metal curat din vreme de pace, greutatea 50—55 kg., vinde cu preț convenabil, biserica din Lancrăm (poșta Sebeșul-săsesc, județul Sibiu)

(96) 1—3

Oficiul parohial.

„VICTORIA”

Institut de credit și economii, Arad

Prospect de emisiune

Adunarea generală extraordinară ținută la 18 Mai 1922, în considerarea la supra semnările dela emisiunea ultimă, a hotărât urcarea capitalului social dela Lei 10.000.000 la Lei 12.000.000.

În baza autorizării primite, Direcțiunea institutului de credit și economii «Victoria» Arad, emite 20.000 buc. acții a Lei 100, nominal, pe lângă următoarele condițiuni:

1. 10.000 buc. acții se pun la dispoziția direcțiunii pentru eventuale fuzionări.

2. Din restul de 10.000 buc. acții fiecare acționar trecut în registrele institutului, poate opta după 4 acții din emisiunile I—V, câte o acție nouă cu prețul de Lei 150, de acție.

3. Dreptul de optare se poate exercita până la 15 Iunie 1922.

4. Acțiunile neoptate, precum și restul nefolosit pentru fuzionări rămân la dispoziția Direcțiunii, și se vor vinde acționarilor cu Lei 150, per acție, iar acționarilor din emisiunea a VI-a și neacționarilor pe lângă prețul de Lei 220, per acție.

Pentru aceste acțiuni neoptate se primesc dela început prenotări. Direcțiunea însă își rezervă de a le repartiza după buna chibzuială.

5. Din prețul de Lei 150, respective 220, se trec la capitalul de acții Lei 100, iar după detragerea cheltuielilor de emisiune, restul va intra la fondul de rezervă.

6. Prețul acțiilor se varsă integral la exercitarea dreptului de optare, dimpreună cu 6% interese din 1 Ianuarie 1922, până la ziua plății, și acțiunile noi vor beneficia de dividenda anului 1922.

7. Despre acțiunile subscrise se vor extrada titluri provizorii, până la preschimbarea lor cu acții originale.

8. Optarea se exercită la locurile de subscriere mai jos fixate, pe baza acțiilor vechi, unde se vor prevedea cu clauzula optării.

9. Optarea și subscrierea se va face afară de centrală și la filialele noastre:

a) la toate băncile românești membre la «Solidaritatea»;

b) la «Banca Românească», «Banca Marmarosch Blank & Co.», «Banca Comercială» și la «Banca Chrissoveloni» în București.

10. Acționarilor noi intră în drepturile statutare cu data de 1 Ianuarie 1923.

Arad, la 18 Mai 1922.

(95) 1—1

Direcțiunea Institutului.

La **Librăria arhidiecezană din Sibiu** se află în depozit spre desfacere broșurele din «Bibliotecă»:

42. Profesională

Nr. 2. Gavriliejeanu E.: Cum instalăm o sonerie electrică.

43. Reuniunii rom. de agric. din com. Sibiu

Nr. 2. Brote E.: Trifoiul.

Nr. 10. Darea pe vinuri.

Nr. 13. Cum să îmblățim orzul de bere.

Nr. 15. Cosciuc A.: Nutrirea animalelor de casă.

Nr. 17. Keron: Monilia, o nouă boală a pomilor.

44. Românească enciclopedică

Nr. 5. Moldovan C.: Poezii.

Nr. 6. Dragomirescu M.: Antigona.

Nr. 8. Dunăreanu N.: Povestiri alese.

Nr. 11—12. Gârleanu E.: Nevestele artiștilor.

Nr. 17—18. Odobescu A. I.: Mincinoasa carte de vânătoare.

Nr. 19. Adam E. I.: Teatru școlar pentru fete.

Nr. 20. Ispirescu P.: Istoria lui Ștefan Vodă cel Mare.

Nr. 28. Kogălniceanu: Iluzii pierdute.

Nr. 29—30. Coșbuc G.: Parmeno.

Nr. 31. Tomescu D.: Idile spulberate.

Nr. 51. „Eden Anto.

Nr. 52. Kogălniceanu M.: Cuvânt ținut la deschiderea cursului de istorie națională.

Nr. 53. Dulfu P.: Snoave.

Nr. 54—55. Gârleanu Em.: Punga.

Nr. 63. Anghel D. și St. O. Iosif: Carmen saeculare.

Nr. 72. Măndru A.: Nuvele din răsboi.

Nr. 73. Anghel D. și St. O. Iosif: Camoens.

Nr. 74. Floru I. S.: Napoleon III împăratul protector.

Nr. 77. Măndru A.: Pe coastele Italiei.

Nr. 78. Caraivan V.: Povești franceze.

Nr. 79. Măndru A.: Pe coastele Africei.

Nr. 81—82. Popovici-Bănățeanu: Nuvele.

Nr. 88. „Pașaniile lui Telemac.

Nr. 89. Popescu Hortensia: Pașaniile lui Telemac II.

Nr. 93—94. Dragoslav I.: Povestiri alese.

Nr. 96. Caraivan V.: Povestiri corsicane.

Nr. 97. Carp G.: Povestiri morale.

Nr. 101—103. Constantinescu B.: Nuvele extraordinare.

Nr. 104. Măndru A.: Dolofana.

Nr. 105—107. Tomescu D.: Logodnicii.

Nr. 108—110. Goleșcu C.: Însemnare a călătoriei mele.

Nr. 113—114. Anghel D. și St. O. Iosif: Cometa.

45. Roza

Drăghici S.: Nenorocirile Sofiei.

Pallă E.: După ploaie vreme bună.

Spectacole în Sibiu

La Apollo în 30 și 31 Mai: Film cu Gunar Tolräs. În 1 și 2 Iunie: Iubirea biruitoare. — La Urania, zilnic: Ravengar. Începutul seara la ora 9.

Doică sănătoasă caută post

Adresa la administrație

1—2

Vila Tinte în Ocna-Sibiului

vis-à-vis de scâlzi, constatătoare din 8 odăi mobilate, o sală mare și două bucătării, favorabilă și pentru restaurant, se închiriază pentru lunile de vară. (71) 8—10

Detalii se pot afla tot acolo.

Cum se vindecă Reumatismul și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de seale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o carte postală adresată la

FARMACIA VOREL din Piatra-N. Moldova